
Het standpunt van ‘De Locals’ ten opzichte van de sociale aanvaarding van het Closing-the-Circle project in Houthalen-Helchteren

Keynote lezing van Maurice Ballard

We danken het organiserend comité van dit 4de internationaal ELFM congres om ons als ‘key-note’ spreker uit te nodigen en ons zo de gelegenheid te geven u te informeren waarom we de bezorgheden van de lokale bevolking willen verdedigen.

1- Waarom hebben burgers het initiatief genomen om een 'Locals Werkgroep' op te starten?

In de aanloop naar het eerste ELFM-symposium van 2010 in Molenheide werd vanuit het ELFM-consortium aan meer dan 100 buurtbewoners gevraagd of ze meer wilden weten over het CtC-project van de Group Machiels. Zo hebben buurtbewoners met een delegatie van 18 leden aan het eerste ELFM-symposium deelgenomen en daaruit is ‘De Locals’ als een werkgroep ontstaan.

Veertien nieuwsgierige en uiterst waakzame leden bekijken dit project nog steeds kritisch en volgen ook de reacties bij de lokale bevolking op. Na meer dan 7 jaar, 48 Locals Meetings & meer dan 25 werkvergaderingen wordt elk detail verder onder de loep genomen.

Als ‘De Locals’ nodigden we experts uit verschillende kennisinstituten, technologiehouders, bedrijfs- en/of projectleiders uit. Ze leveren de basis van onze reguliere 'Locals Meetings' met het doel om onbevooroordeelde, betrouwbare informatie uit de eerste hand te verkrijgen. We bezochten ook verschillende bedrijven en projecten, allemaal afvalbehandeling-gerelateerd met als doel, meer kennis en inzichten te verwerven in kader van het geplande ELFM-project op Remo.

Nu, na meer dan 7 jaar volgen we dit project nog steeds op met als doel zowel informatie te bekomen als invloed te uit te oefenen, dit in het belang van de omwonenden.

2- Kennis overwint angst

Een geschiedenis van stof, geur, overlast en zwaar verkeer.

Zeker, mensen hebben het recht om oprecht bezorgd te zijn over hun kwaliteit van leven en hun gezondheid.

Het zou al te eenvoudig zijn om lokale omwonenden ervan te beschuldigen aan het NIMBY-syndroom te lijden. Dit zou de angst en onzekerheid onder de lokale bevolking alleen maar versterken.

Daarom: opbouw van kennis = opbouw van geloofwaardigheid = opbouw van vertrouwen

3- Een kritische benadering terwijl je ontvankelijk blijft voor verandering

Wij geloven in wetenschap en schone technologie, maar blind vertrouwen is niet zo verstandig.

Het is van groot belang dat de lokale bevolking erop kan vertrouwen dat de projectleiders alles zullen doen om de leefomgeving van de omwonenden te beschermen.

Een voorzichtige optimistische benadering is om zoveel mogelijk waarborgen in dit overgangsexperiment te verkrijgen om te zorgen dat het op een betrouwbare manier wordt uitgevoerd en zonder overlast of negatieve effecten op korte of lange termijn te veroorzaken.

Transparantie gedurende het hele project zal de juiste opvolging en nodige beheersbaarheid mogelijk maken.

Wees eerlijk, dit is een grote uitdaging. Niet alleen voor diegenen die betrokken zijn bij het ELFM-project, maar ook voor de lokale burgers.

Natuurlijk zijn er verschillende meningen binnen een samenleving. Er zullen altijd 'believers' en 'non-believers' zijn.

Maar laten we ons er ook van bewust zijn dat technologische veranderingen vaak veel sneller evolueren dan hun sociale acceptatie.

Transitie zonder sociale aanvaarding veroorzaakt daarom altijd ernstige obstakels. In de afgelopen jaren hebben we begrepen hoe gepolariseerde en

ongerechtvaardigde claims werden gecreëerd omdat mensen meestal geloven wat ze willen geloven in plaats van wat objectief is.

Daarom is het belangrijk om een stroom van correcte informatie aan te bieden. Begrijpbare informatie gericht aan de juiste doelgroep.

Om een gefundeerd ‘akkoord’ of ‘niet akkoord’ te bereiken, vereisen beide dat iedereen een duidelijk beeld heeft van waar het in essentie over gaat.

Vanuit een kritische houding weten we dat zowel autoriteiten als bedrijven de samenleving willen overtuigen om door te gaan met dit project door alleen maar de voordelen te laten zien.

Daarom zijn de principes van ‘De Locals’ voor de benadering van de lokale bevolking als volgt:

Het is niet omdat men uit eerste hand informatie en kennis met betrekking tot het project ontvangt dat dit betekent dat men onmiddellijk kan instemmen met de implementatie ervan.

Als men lokale bewoners om hun instemming vraagt is het noodzakelijk dat ze begrijpen wat er hier zal gebeuren en hoe, inclusief het gebruik van nieuwe technologieën en processen.

4- Participatie zonder inzicht leidt tot uitkomst zonder uitzicht

In het geval dat we de processen wel begrijpen, maar het er niet mee eens zijn, kunnen we onze mening duidelijk rechtvaardigen en formuleren.

Juiste kennis en inzichten maken het mogelijk om goed onderbouwde bezwaren precies te beschrijven.

Instellingen voor hoger onderwijs, wetenschappers en bedrijfsleiders luisteren eerder naar deze duidelijk geformuleerde bezwaren.

Ook politici zullen interesse tonen.

‘De Locals’ beschouwen het als een zeer belangrijke taak om samen te werken met de wetenschappelijke gemeenschap om complexe informatie over 'moderne en innovatieve stormijnontginning' te 'vertalen' teneinde het begrijpelijk te maken voor het grote publiek.

5- De drijvende kracht die 'De Locals' meer dan zeven jaar lang stuurde

In eerste instantie is het nodig om ons als groep correct te informeren. Maar nu willen we ook de lokale bevolking informeren, zodat zij zelf in staat is om haar eigen mening te vormen op basis van diezelfde betrouwbare informatie uit de eerste hand.

De behoefte om vertrouwen op te bouwen genereert voorstellen die door de projectmanagers worden gehoord zodat omwonenden kunnen vertrouwen op 'voorzorgsmaatregelen' voor te verwachten calamiteiten.

Het is natuurlijk heel belangrijk dat informatie op een gerichte manier wordt gecommuniceerd.

Wij als 'De Locals' positioneren ons als een neutrale actor, die op alle niveaus een dialoog wil aangaan en we willen onze kennis delen met diegenen die op een onpartijdige manier geïnformeerd willen worden.

ELFM biedt de mogelijkheid om het laatste hoofdstuk van het lange afvalverwerkingsverhaal in onze gemeente te schrijven.

Wat we uiteindelijk willen is dat we deze oude vorm van afvalverwerking tot een eind kunnen brengen in onze mooie gemeente Houthalen-Helchteren.

En tot slot, mijn dank aan 'The Locals' voor hun aanhoudende inspanningen in de afgelopen zeven jaar en om vandaag aanwezig te zijn op het 4e symposium zodat we naar huis kunnen gaan met meer informatie en eveneens nieuwe vragen ...